

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Bencze András ügyvéd által képviselt .. felperesnek a dr. Mór Baranyai Árpád ügyvéd által képviselt alperes ellen felemelt áramdíj megfizetése iránt a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság előtt 16.P.XIX.22.279/2006. számon megindult és a Fővárosi Bíróság 52.Pf.636.514/2008/3. számú jogerős ítéletével befejezett perében az alperes által 26. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 120.000 (egyszázhuszezer) forint együttes másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét, amelyben az alperest felemelt áramdíj és járulékai megfizetésére kérte kötelezni, elutasította és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 57.000 forint elsőfokú perköltséget. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és kötelezte az alperest, hogy - a keresetnek megfelelően - fizessen meg a felperesnek 15 napon belül 1.149.511 forint tőkét és ennek 2001. október 24-től járó törvényes mértékű kamatát, valamint 241.000 forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

A megállapítható tényállás lényegi tartalma szerint a felperes 2000. augusztus 24-én ellenőrzést végzett a felperes tulajdonában álló, de bérlők által használt, az ... számú ingatlanon lévő áramfogyasztási helyen, amely ellenőrzésről felülvizsgálati lapot állított ki. Ebben megállapította, hogy a három db 6A névleges áramerősségű kismegszakító cseréje szükséges. Rögzítette a jegyzőkönyv, hogy két db ELMŰ és három db OMH pecsét az ellenőrzést követően felhelyezésre került, amely pecsétek felhelyezését és sértetlenségét a jegyzőkönyvet aláíró személy elismerte. A felülvizsgálati lapon írtak ellenére a felperest terhelő, a kismegszakítók cseréjével kapcsolatos kötelezettség teljesítésre nem került.

Ezt követően 2001. augusztus 24-én tartott ismét ellenőrzést a perbeli fogyasztási helyen a felperes, amelyről ténymegállapító jegyzőkönyvet vett fel. E jegyzőkönyvet a bérlő alkalmazottja aláírta. E jegyzőkönyv szerint a három db kismegszakító valamennyi fázisban, a névleges áramerősséget lényegesen meghaladó áramerősséget enged át. Ezen túlmenően a ténymegállapító jegyzőkönyv megállapította, hogy az ELMŰ zárópecsétje sérült, míg az OMH zárópecsétje ép. Az ellenőrzést követően a felperes a teljes mérőberendezést leszerelte, helyette újat helyezett fel, amelyeket megfelelő zárópecsétekkel látott el.

Ilyen előzmények után 2004-ben szólította fel a felperes az alperest, hogy a felemelt áramdíjat és annak járulékait fizesse meg. Ennek az alperes nem tett eleget, ezért a felperes 2006. szeptember 11-én fizetési meghagyás benyújtásával érvényesítette igényét. A felperes álláspontja szerint az alperes, mint a fogyasztásért ténylegesen felelős tulajdonos az 1994. évi XLVIII. tv. (VET) 50. § (2) bekezdés d) és e) pontjai alapján felel a szerződésszegésért, mert terhére megállapítható a 3 db kismegszakító állapota alapján az árammérő berendezés megrongálása, illetve annak eredményeként a szabálytalan áramvételezés.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint - függetlenül az alperes elévülési kifogásának alaptalanságától - az alperes terhére a felperes által csatolt ténymegállapító és felülvizsgálati jegyzőkönyvek alapján a VET 52. § (2) bekezdés d), illetve e) pontjaiban meghatározott szerződésszegés nem állapítható meg. A Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperest terhelte annak igazolása, hogy a 2000. augusztus 24-i jegyzőkönyv felvételét követően részéről megtörtént a hibás kismegszakítók cseréje. Csak ennek bizonyítása esetén lett volna megállapítható, hogy az alperes a felszerelt, új és hibátlan kismegszakítók szándékos vagy vétkes gondatlan magatartásával olyan rongálást hajtott végre, amelyet a felperesnek nem jelentett be, illetve ezáltal a fogyasztásmérő berendezés befolyásolásával vételezett villamos energiát. E tények bizonyításának hiányában az alperes terhére a szerződésszegést

megállapítani nem lehetett és annak jogkövetkezményeként felemelt áramdíjban való marasztalására sem volt lehetőség.

A másodfokú bíróság jogerős ítéletében egyetértett azzal, hogy az alperes terhére a VET 52. § (2) bekezdés d), illetve e) pontjaiban meghatározott, egyes szerződésszegő magatartások nem nyertek bizonyítást, azaz nem bizonyította a felperes, hogy az alperes rongálta meg az árammérő berendezést, illetve annak befolyásolásával vételezett áramot. A felperes azonban a VET 50. § (2) bekezdés teljes d) pontjára alapította a keresetét, amely szerződésszegő magatartásnak tekinti azt is, ha a fogyasztó a zárópecsétet eltávolítja vagy annak sérülését a szolgáltatónak nem jelenti be. A felülvizsgálati lapban elismert, sértetlen állapothoz képest megállapítható, hogy a ténymegállapító jegyzőkönyv felvételekor már az ELMŰ pecsét sérült volt. Ezért önmagában az, hogy a zárópecsét sérülését az alperes a szolgáltatónak nem jelentette be, a szerződésszegésért való felelősségét megalapozta és ezért kellett az alperest a felperes javára a keresetnek megfelelően marasztalni.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, az alperes, jogi képviselője útján nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, elsődlegesen kérve annak hatályon kívül helyezését és a felperes keresetének az elutasítását, míg másodlagosan az alsóbb fokú bíróságok utasítását új eljárás lefolytatására. Felülvizsgálati álláspontja szerint a jogerős ítélet bizonyítatlanul állapította meg a terhére a szerződésszegés elkövetését. A felperes függetlenül a VET 50. § (2) bekezdés d) pontjának megjelölésétől, a keresetét a kismegszakítókkal kapcsolatos szabálytalanságra és nem a zárópecsét sérülésére alapította, így a zárópecsét sérülésével kapcsolatos szerződésszegést megalapozó magatartásra kereseti előadása sem volt és erre vonatkozóan a bíróság tényállást sem állapított meg, illetve nem tette lehetővé annak bizonyítását, hogy az alperes a jogszabályi előírásokat maradéktalanul betartotta. Az alperes tanúkkal, illetve szakértővel bizonyíthatta volna a szerződésszegés hiányát. Tartalmilag az alperes vitatta a szerződésszegést megalapozó zárópecsét sérüléséből eredő felelősségét.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A kereset elbírálása során még alkalmazandó VET 50. § (2) bekezdés d) pontja szerint a fogyasztó szerződésszegésének minősül, ha a csatlakozóberendezést, a fogyasztásmérő berendezést szándékosan vagy vétkes gondatlansággal megrongálja, a zárópecsétet eltávolítja, annak sérülését a szolgáltatónak nem jelenti be,

illetve az e) pont szerint a fogyasztásmérő berendezés befolyásolásával vagy megkerülésével vételez.

A felperes a keresetét ténybelileg arra alapította - hivatkozva a d) és az e) pontokra -, hogy a fogyasztó a kismegszakítóba történő műszaki beavatkozással érte el, hogy az árammegszakítók magasabb áramerősséget engedtek át. Tartalmilag tehát a felperes a fogyasztásmérő berendezés szándékos megrongálására, ezáltal annak befolyásolására alapította a keresetét. A jogerős ítélet helyesen állapította meg, hogy a fogyasztásmérő berendezés szándékos vagy vétkes gondatlan megrongálásával vagy annak befolyásolásával kapcsolatos szerződésszegés az alperes terhére nem állapítható meg.

A jogerős ítélet a jegyzőkönyvek egybevetése alapján formailag helyesen állapította meg, hogy a 2000. augusztus 24-i vizsgálatot követően felszerelt és épnek elismert ELMŰ és OMH zárópecsétetek állapotában változás következett be a 2001. augusztus 24-i ellenőrzés időpontjáig, mert a ténymegállapító jegyzőkönyv 6-os pontja szerint az „ELMŰ zárópecsét sérült”. Magából a jegyzőkönyvből ugyanakkor nem állapítható meg, hogy az egy évvel korábban felhelyezett 2 db ELMŰ pecsétből csak az egyik vagy mindkettő sérült-e és az sem, hogy milyen a sérülés jellege, az miben áll. Az sem nyert bizonyítást, hogy az ELMŰ pecsét feltárt sérülését az alperes okozta volna. Ennek megfelelően a jogerős ítélet az alperes szerződésszegését kizárólag arra alapította, hogy a zárópecsét sérülését az alperes a felperesnek nem jelentette be.

Az 1316/2005. számú elvi határozatában ugyanakkor a Legfelsőbb Bíróság úgy foglalt állást, hogy a fogyasztó bejelentési kötelezettsége csak azokra a sérülésekre és hiányokra vonatkozhat, amelyeket általános gondosság mellett maga is felismerhet. Önmagában abból, hogy a vizsgálatot végző szakemberek a felülvizsgálat során az ELMŰ pecsét sérült állapotát rögzítették, még nem következik, hogy akár az alperes, akár a bérlő alkalmazottja az ELMŰ pecsét sérült állapotát maga is felismerhette. Ennek megállapítása a sérülés tényének jegyzőkönyvi rögzítésén túlmenően további, esetleg szakértői bizonyítást igényelt, mert általában különleges szakértelmet igénylő kérdés, hogy a laikus fogyasztó számára a berendezésen vagy a zárópecséten látható jelenségek általa is felismerhetően bejelentési kötelezettség alá eső sérülésnek minősülnek-e. Annak bizonyítása, hogy a zárópecséten lévő sérülés a laikus fogyasztó számára is felismerhető volt, a Pp. 164. § (1) bekezdés alapján a felperest terheli. A bizonyítatlanság következményeit pedig a felperes viseli. A felperes 18. sorszám alatti beadványában bejelentette, hogy a 2001-ben leszerelt fogyasztásmérő berendezés már nem áll rendelkezésére, így annak megsemmisítésére vagy szakértői vizsgálatára nyilvánvalóan nincsen lehetőség.

Mindezekből következik, hogy önmagában a jegyzőkönyvnek a zárópecsét sérült állapotát rögzítő adata alapján az alperes terhére a felemelt díjfizetési kötelezettséget megalapozó szerződésszegés, további bizonyítás lehetősége hiányában nem állapítható meg. Ezért a jogerős ítélet a VET 50. § (2) bekezdés d) pontjára alapítottan a zárópecsét sérülésének be nem jelentésével elkövetett szerződésszegés miatt jogszabálysértően kötelezte az alperest a felemelt áramdíj megfizetésére.

Ennek megfelelően a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdés alapján hatályon kívül helyezte és a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával az elsőfokú bíróság, keresetet elutasító ítéletét helybenhagyta. A peresztes felperes köteles az alperes jogi képviseletével, továbbá a lerótt felülvizsgálati eljárási illetékekkel felmerült másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján az alperesnek megtéríteni.

Budapest, 2009. június 24.

Dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Dr. Mészáros Mátyás sk.
előadó bírő, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bírő

A kiadmány hitelél:

Vné

tisztviselő